

ТРИСТАН КОРБИЈЕР

УТОНУЋЕ

АУРОРА

Поринуће брика¹ корсарског

„Заљубисмо се, вајкад врли,
У освите ауроре...”

Сто двадесет корсара,² за целатов канап,
На крми *Мери-Грајис*, сваки уз свој ранач.³
– Вакач је, чеда! да опучинимо наду...
Иша!⁴ – Првењача ће окитити младу.

Орца!⁵ – Осребримо свим рогоњама жене!...
Гиндац⁶ пршног једра исплатиће гулдене...
– Појла банда!⁷... *Канда, нијде жангар, шпјеија!*
– Иша, хо!... *Мани ѿо, таравушо, уз вейар!*

Плови, *Мери*, брику, харамијо Енглеза!
Промени шкоту!⁸... – Морнар, од северца врежа,

¹ Брик – једрењак са два јарбола и крстастим једром. Трговачки, касније и ратни брод.

² Корсари – пирати, пљачкаши, са благословом државе.

³ Ранач – морнарска врећа.

⁴ Иша – дигни једро!

⁵ Орца – низ ветар!

⁶ Гиндац – коноп за подизање једара.

⁷ Појла банда – нагло скретање бродом у страну, промена ветра који тада туче у чисту крму.

⁸ Шкота, главна затега, коноп за подешавање отворености једра ветру.

Плаветнилом ће, вухва, низ једра ауроре;
Блеке кабарea у одјеку се оре...

Лепећу им одгласјем катарке и сошњак,⁹
Ко колибрији на врху кокосових крошња:
*Збојом, чим ѿре, мила,
Док лејѿо не сконча...*

Четри ноћи бденија, пјан-кликтавог мола,
Две на крчмарици, а две испод стола...
*...Верних ли сѿе жила?
Пѿѿомчад смо, момчад...*

– Подига, вршно!¹⁰ ... *Но, ми није зајѿо сејѿа...*
– Дежмура¹¹ и орца!... *Гаравушо, низ вејѿар!*
– *Збојом урок-срећо!*... у лебиће¹² капа...
Џилит, *Мери-Грајѿис!* – Север-северозапад. –

Једри *Мери-Грајѿис*, лупеж, лопушина,
Ветрогнана морем у гнездаре маглина.
У трену се дигоше морина¹³ и хука,
Зјап лалоке¹⁴ стења указа се мрачан:
*Пучином за задњи дукаѿи,
Иѿа, ѿрвењача!*

.....

Већ шибани далеко. Буј вала у себе,
Ови њину бразду, пој обруши о гребен
И муклом морморанком, потр свој траг рика:
– За задњи дукат, лепа!... не приспеше никад.

⁹ Шошњак – крст јарбола.

¹⁰ Подига – дижи. Дићи вршно једро, вршку, регулисати шкоту.

¹¹ Дежмура – одрешити муру. Муре, конопи на доњем крају једра.

¹² Лебић – Западни, или југозападни ветар. Лети свежи, зими киши или снежи.

¹³ Морина – бурни, узбуркани вали, олујно море.

¹⁴ Лалока – чељуст, раље.

ХАНИН¹⁵

Одметник је он. И оглушник свих гора:

Да докон, диринчи шта мора.

Свачији је фуклиш; и разметник лени;

Пусташ-водоземац, пучинар, копненик;

Црно-бели пират, и војак и дроњак,

Слугара, убадач, најмник национа;

Мајмун, кер девојчура... кад треба – и цура;

Пророк „in partibus”¹⁶ на кило душа сура;

Целат, обешеник, флаутист, видар-бискуп,

Евнух, отров, божјак, са брадвом у тиску...

Познаје га смрт, и ништа више, потом...

Избљуван у смрти, избљуван животом,

Људождер, златојед, оловни измећар,

На нектар ил ни на шта – миришу му плећа. –

Име? Ко кошуље, скида свлак свој клизав...

Под жигом једним, Игњације, Сидализа,¹⁷

Todos los santos¹⁸... Именом истим, никад;

Избледео је, већ, белег одродника!...

Шта га једри... љубав? – У терању је, ража!

Силоватељ: сена вешала и стражар.

Мржња? – Не. – Лопов? Радије би коби.

– Ил спарух порока? – Али није злобив;

Не, нарав му је до срчике курвена,

Жучани јуноша... и уметник плена.

– Главом нечастиви, немилостан, горак.

– Напни орац!¹⁹ – Изгрижен сав, до чвора,

Убијена звер, измрцварени штакор...

Очишћен од кала да одслужи сваком.

(Балеари)

¹⁵ Le genegat – одметник. Човјек који се укрцао, као слуга, на туђи брод, или какву фушту. Без домовине, заставе и имена. Ханин – издајник, одрод.

¹⁶ In partibus, in partibus infidelium – у земљи неверника.

¹⁷ Игњације Лојола. Сидализа, опсена, химера, утварна женскост. Теодор де Банвил, Готје, Нервал, Балзак.

¹⁸ Todos los santos – Сви свети.

¹⁹ Орац, коноп којим се врх лантине везује за јарбол како би се регулисао угао једра спрам водоравне линије воде. Такође, једрити на орац – једрити у ветар.

УТОНУЋЕ

Каква то Младост беше, сетна шећерлема!
Жуд живота, о, Благо!... и нежног сна земан.
Како је гордо главу привијао уз недра!
Њушио ашик-ветар!... жалостиво ћердан.

Какав Ништак би!... – А, сад, незлобива пређа,
Чу свој смех што Срећа му расмеја у леђа;
Неће се смејати више, штуро тек, јер зна
Колико је горак златник за откуп таквог сна.

Срце му је гојније, прозно – „добро јутро”,
Драгоцени звер... ко мален Бог се утрос;
С руком у голом цепу не корача тињав...

У погреб-пелерини, слави својој сличан,
Препознаћеш то је он, скончан, знамен, тричав...
Препознаћеш га намах, а потом, маглина.

НАД КОРБИЈЕРОВИМ АУТОПОРТРЕТОМ У КОЛОРУ, ЛИЧНО НАСЛИКАНИМ 1868

Млад филозоф, лутач криви,
Што се враћа, а не беше,
Песник-срце, једић решен,
Желите ли још да живим?

Љубав!... то сних, срце моје зјапно, плахо,
Бата као капак-ала,
Дом што дахом свежим ваља
Најчуднијих бриза лахор;
Зар ујед у лед?... ја не бих, да сам Она!...
Отпочини срце, мани лепет звонак.

Мало да крилим, чилим, за женство да мрем,
И разгњилим се до дна у жераве сне,
Да ко пунч, уз сунчев скут, ко шур-дух сам сјан...

Певао бих тад (у фалшу, ко и увек)
У магле бих легао, тмурасте и глуве,
За вечност, ништа, смрт, за бденодан и сан.

Ах, стих на компромис! Да милосна, прешна,
Подари ми жена, бар окрајак, смешка,
Реко бих, о, дођи, мој анђеле толни!...

...Повео бих њу у азил умоболних.

Ах, ма мањка ми мој живот!... више, мање;
Знате на шта мислим, гледајте ту главу.
Разроко све, фино, горе бедовање,
Лудост несношљива... На још тупљу јаву!

Смрт... о, да, кажем: та женка, студен-љута,
Кокета живота, потом, сахло стење,
Да преспаваш са њом, мораш бити крутан...
Али, нема смрти, то је поречење.

Хтео бих бити прах, белега земног крас,
У ноћ да ме помете васељенски час
...Али, нисам белег!

Волео бих да сам псето курве старе,
Да лизнем љубавце што не иште динар,
Ил богиња грезна афричке Сахаре,
Луд ил продор-крик, нипошто средина.

Превео са француског
Бојан Белка